

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: **R. K.**
t. č. Věznice Valdice, Nám. Míru 55, 507 11 Valdice

proti
žalované: **Vězeňská služba ČR - Věznice Karviná**
sídlem Fryštátská 178/40, 733 01 Karviná-Fryštát

o přezkoumání rozhodnutí vedoucího oddělení výkonu trestu Věznice Karviná ze dne 2. 12. 2016 o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzenému č. j. VS-53790-160/ČJ-2016-802932 ze dne 25. 11. 2016

takto:

- I. Rozhodnutí vedoucího oddělení výkonu trestu Věznice Karviná ze dne 2. 12. 2016 o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzenému č. j. VS-53790-160/ČJ-2016-802932 ze dne 25. 11. 2016, se **zrušuje** a věc se vrací **žalované** k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 74,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou doručenou soudu dne 5. 1. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 2. 12. 2016, kterým byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzeného č. j.VS-53790-160/ČJ-2016-802932 ze dne 25. 11. 2016.
2. Žalobce v podané žalobě uplatňuje jedinou žalobní námitku a sice, že se jednání, za která mu byl uložen kázeňský trest, nedopustil, a tedy, že se napadené rozhodnutí nedostatečně vypořádává s totožnou stížností námitkou, když pouze konstatuje, že vytýkané skutky se staly tak, jak jsou popsány v prvoinstančním rozhodnutí. Dle žalobce tak bylo učiněno, ačkoli je zřejmé, že speciální pedagog, jenž rozhodoval o uložení kázeňského trestu jako správní orgán I. stupně, zjevně chrání pouze zaměstnance žalované, neboť je vůči žalobci podjatý, podobně jako někteří ostatní zaměstnanci z řad příslušné věznice.
3. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 3. 5. 2017 uvedla, že v rámci prošetření uloženého kázeňského trestu nebylo zjištěno, že by ze strany zaměstnance vězeňské služby došlo k pochybení nebo byla překročena jeho kázeňská pravomoc. Nebylo také zjištěno, že by se předmětné skutečnosti vedoucí k uložení kázeňského trestu udály jinak, než jak bylo popsáno. Žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by vyvracely stav věci, který byl v napadeném rozhodnutí popsán. Žalobce ve svých podáních uvádí pouze domněnky, které ale dále nerozvádí, respektive je neopírá o skutečnosti, které by bylo možné ověřit. Tvzení žalobce o podjatosti zaměstnanců žalované je smyšlené a učiněné s úmyslem dotyčné osoby poškodit. Zaměstnanci žalované se k odsouzeným chovají v souladu s předpisy, upravujícími plnění povinností odsouzených, aniž by se uchýlovali k jednání ponižujícímu lidskou důstojnost odsouzených. Žalovaná zdůraznila, že nikdo z řad zaměstnanců věznice nemá zájem žalobce „šikanovat“, poškozovat či omezovat na jeho právech. Žalovaná nad rámec uvedla, že problematika kázeňských řízení s žalobcem byla také prošetřována odborem kontroly Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR, kdy veškeré podané stížnosti byly vyhodnoceny jako nedůvodné.
4. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl soud bez jednání, ačkoli s takovým průběhem žalobce vyjádřil nesouhlas, neboť pro tento postup byly splněny podmínky stanovené v § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že speciální pedagog věznice Karviná uložil dne 25. 11. 2016 žalobci podle § 46 odst. 3 písm. g) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, v rozhodném znění (dále jen „zákon o výkonu trestu“), kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů za nevhodné chování vůči zaměstnancům věznice, za porušování vnitřního řádu věznice, za manipulativní a nátlakové chování a za sebepoškozování. Ve výroku předmětného rozhodnutí je dále

uveden výčet skutků, za které byl žalobce kázeňsky trestán. Konkrétně se měl žalobce dopustit: 1) nošení civilního trika dne 24.10.2016 v 11:00 hod na cele C203, ačkoli k tomu nebyl oprávněn, 2) vynucování návštěvy dozorového státního zástupce, a to výhružkami a nátlakovým jednáním v písemné žádosti podané při ranním raportu dne 25.10.2016 k zástupci ředitele věznice, 3) opakovaného odmítání stravy v době od 17. 9. 2016 do 28. 9. 2016, od 29. 9. 2016 do 30. 9. 2016 a dne 25. 10. 2016, 4) záměrného sebepoškození dne 25. 10. 2016 pořezáním na pravém předloktí, kdy jako důvod žalobce uvedl, že se vedoucí oddělení výkonu trestu nedostavil za žalobcem v čase, který si on předtím manipulativně vynucoval, 5) dne 25. 10. 2016 odmítnutí přestěhování na celu C201, jak mu stanovil vychovatel. Ve výroku je také u každého z výše uvedeného jednání popsáno, kdo provedl dané zjištění. V odůvodnění rozhodnutí je poté stručně rozvedeno, z jakých skutečností příslušný orgán při rozhodování vycházel. Správní orgán v odůvodnění co do právního posouzení vytýkaného jednání žalobce pouze vymezil, že žalobce porušil ust. § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu, který stanoví, že odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku a § 28 odst. 3 písm. f) zákona o výkonu trestu, podle kterého je odsouzeným zakázáno se úmyslně poškozovat na zdraví. Dále měl žalobce porušit čl. 5 odst. 4 vnitřního řádu věznice, který stanovuje, že vlastní oděv a obuv v povoleném množství odsouzený nosí pouze při sportovní činnosti (vycházka) nebo sportovní zájmové aktivitě programu zacházení. Proti předmětnému rozhodnutí podal žalobce dne 26. 11. 2016 písemnou stížnost, ve které uvedl, že speciální pedagog byl při rozhodování podjatý, neboť jeho jméno figuruje již v jiném soudním sporu vedeného u zdejšího soudu a důvodem uložení kázeňského trestu je jeho záměr přinutit žalobce vzít tuto žalobu zpět. Podobně podjatí jsou i někteří z řad vychovatelů věznice, kdy v důsledku tohoto dochází k zapsání nepravdivých záznamů. Ve výroku napadeného rozhodnutí jsou lživé údaje, především důvod sebepoškození žalobce. Závěrem žalobce uvedl, že zaměstnanci věznice se kázeňským řízením snaží zakrýt vlastní chyby, protože žalobce se vytýkaných pochybení nedopustil. O stížnosti bylo rozhodnuto dne 2. 12. 2016 napadeným rozhodnutím, kterým byla stížnost zamítnuta, neboť spáchání kázeňského přestupku žalobcem a jeho zavinění bylo prokázáno a kázeňský trest byl uložen úměrně závažnosti spáchání přestupku a v souladu s účelem výkonu trestu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že nebylo zjištěno, že ze strany speciálního pedagoga došlo k pochybení či překročení pravomoci; žalobce neuvádí konkrétní skutečnosti na svou obhajobu, které by bylo možné prověřit a zároveň nebylo zjištěno, že by se skutkový stav stal jinak, než bylo v řízení prokázáno. K tvrzené podjatosti stížností orgán uvedl, že obecné nepodložené tvrzení účastníka řízení, vykazující znaky pomluvy, nelze považovat za důvodnou námitku. Žalobce opět k tvrzenému neuvádí konkrétní důvody, které by bylo možné v řízení ověřit, jedná se tedy o nepodložené tvrzení nezakládající se na pravdě. Naopak o nátlakovém jednání ze strany žalobce svědčí důkazy v řízení provedené. Dle krajského soudu je z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé, že v něm absentuje jakékoli právní hodnocení žalobcova tvrzeného jednání, za něž mu byl uložen kázeňský trest.

6. Krajský soud si je vědom, že správní řízení ve věcech vězeňství a výkonu trestu odnětí svobody má svá specifika i vzhledem ke svému předmětu, lhůtám, kterým podléhá a výchovnému, preventivnímu a kázeňskému cíli, který sleduje, avšak nelze zcela rezignovat na kvalitativní standardy správních rozhodnutí (obdobně například rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 5. 2015, č. j. 15 A 90/2014-55). Z uvedeného také vyplývá, že na tato rozhodnutí nelze klást nároky srovnatelné např. s rozhodnutím soudu

(k tomu viz usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1785/08 ze dne 21. 10. 2008). Nelze však, jak uvedeno, akceptovat absenci základních standardů správního rozhodnutí. Obsahovou náležitostí každého správního rozhodnutí je výroková část, odůvodnění a poučení účastníků (§ 68 správního řádu), přičemž jednotlivé specifické požadavky jsou dále kladeny na každou jednotlivou část rozhodnutí. V případě rozhodnutí v oblasti správního trestání je kladen zvýšený důraz na výrokovou část, která musí obsahovat veškerá ustanovení, jež v souhrnu tvoří právní normu odpovídající skutkové podstatě spáchaného kázeňského přestupku. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016-46, *„výrok rozhodnutí je konstitutivní, esenciální součástí rozhodnutí, v němž správní orgán formuluje svůj závazný názor v projednávané věci. Výrok musí být tedy formulován tak, aby z něj bylo patrné, jakého kázeňského přestupku se pachatel dopustil a podle jakého ustanovení právního předpisu mu byl stanoven trest. V případě pochybení správního orgánu, tedy neuvedení porušeného ustanovení konkrétní právní normy ve výroku, je rozhodující, zda tato chyba je odstranitelná interpretací následující části rozhodnutí. Alespoň z odůvodnění musí být tedy seznatelné konkrétní právní posouzení jednotlivých skutků kladených pachateli za vinu.“* Nedostatek důvodů rozhodnutí představuje totiž natolik závažné pochybení správního orgánu, že napadené rozhodnutí v případě výskytu takové vady nemůže obstát a soudu nezbývá nic jiného než vyslovit nepřezkoumatelnost takového rozhodnutí. Podle ustálené judikatury správních soudů se za nepřezkoumatelné rozhodnutí pro nedostatek důvodů považuje takové, z jehož odůvodnění není zřejmé, *„proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní věci“* (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 24. 6. 2010). V posuzovaném případě z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, jakých kázeňských přestupků (právně kvalifikovaných) se měl žalobce dopustit. Předmětné rozhodnutí obsahuje toliko obecný závěr o nezjištění okolností, které by svědčily o opaku zjištění učiněných orgánem prvního stupně. Odůvodnění napadeného rozhodnutí tedy zcela postrádá právní kvalifikaci jednotlivých spáchaných kázeňských přestupků; je nezbytné, aby správní orgán takto právně kvalifikoval každý dílčí skutek, který je žalobci kladen za vinu (viz bod 5. rozsudku). Nepostačuje tedy pouhá právní kvalifikace v souhrnu či jen některých z vymezených skutků. Nelze přehlédnout, že také z prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že v něm absentuje konkrétní přiléhavá právní kvalifikace jednotlivých skutků; zejména to platí ve vztahu k jednání pod bodem 3 prvostupňového rozhodnutí, tedy odmítání stravy. Krajskému soudu není zřejmé, jakou konkrétní zákonem (či na jeho základě) stanovenou povinnost měl tímto jednáním žalobce porušit. Vady rozhodnutí prvostupňového orgánu však mohou být plně napraveny rozhodnutím stížnostního orgánu, což se v projednávané věci nestalo. Jestliže tedy v napadeném rozhodnutí, stejně jako v rozhodnutí prvostupňovém, absentuje právní kvalifikace vytýkaných skutků, tedy právní norma odpovídající skutkové podstatě vytýkaného jednání žalobce, je nutné napadené rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaná, bude-li shledán žalobce opětovně vinným ze spáchání kázeňských přestupků, neopomene, že v rozhodnutí, kterým je ukládán správní trest, je nutné přezkoumatelným způsobem řádně odůvodnit druh ukládaného trestu; nepostačí pouhý odkaz na zákonná

ustanovení, nýbrž je nutné se zabývat všemi okolnostmi rozhodnými pro uložení konkrétního správního trestu.

7. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovanou bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení procesně úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení. S ohledem na skutečnost, že žalobce byl usnesením podepsaného soudu č. j. 22 A 2/2017-14, ze dne 2. 3. 2017, osvobozen v plném rozsahu od soudních poplatků a nebyl v řízení právně zastoupen, tvoří jeho náklady pouze úhrady za poštovné v celkové výši 74,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 13. 2. 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu